

Nr 60.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Polen undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat; given Stockholms slott den 15 januari 1926.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texten till en i Stockholm den 3 november 1925 under förbehåll om riksdagens godkännande mellan Sverige och Polen undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat med tillhörande protokoll vid undertecknandet, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av berörda traktat och protokoll.

GUSTAF.

Östen Undén.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 januari 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Ministern för utrikes ärendena anför:

Sedan vid i Stockholm förda förhandlingar enighet vunnits om en förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Polen har, enligt av Kungl. Maj:t den 3 november 1925 lämnat bemyndigande, en sådan traktat jämte tillhörande signaturprotokoll samma dag undertecknats i Stockholm. Traktaten är avslutad under förbehåll om ratifikation, med angivande av att från svensk sida därvid förutsättes riksdagens samtycke.

Då frågan om undertecknandet av förevarande traktat sagda dag var föremål för Kungl. Maj:ts prövning framhöll jag bl. a. följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 1 saml. 49 häft. (Nr 60).

»Vid föredragning den 27 sistlidne mars av frågan om avslutande av förlikningsavtal med Lettland anförde jag, att det av såväl principiella som praktiska skäl syntes önskvärt, att det system av förlikningsavtal, som för Sveriges del genom avtal med grannländerna under föregående år i viktiga hänseenden utbyggts, måtte ytterligare fullständigas, och att i detta syfte preliminära förhandlingar upptagits med Estland, Lettland, Lithauen och Polen. Dessa förhandlingar hava sedermera lett till, att i enlighet med av Kungl. Maj:t lämnade bemyndiganden förlikningsavtal innevarande år undertecknats med Lettland den 28 mars, med Estland den 29 maj och med Lithauen den 11 juni.

För Polens vidkommande hava vissa särskilda omständigheter förelegat, till vilka hänsyn måst tagas vid förhandlingarna. Medan Estland och Lithauen definitivt anslutit sig till den s. k. fakultativa klausulen angående obligatorisk skiljedom i rättstvister enligt art. 36, andra stycket, av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen och Lettland i sådant syfte avgivit en förklaring, vars ratificering med bestämdhet angivits vara förestående, har Polen icke anslutit sig till klausulens bestämmelser. En nära till hands liggande lösning av frågan om reglering av rättstvister med Polen skulle hava varit att, i samband med avslutandet av en förlikningskonvention, Polen avgivit en förklaring om att i förhållande till Sverige erkänna den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet. Det har emellertid under de preliminära förhandlingarna framgått, att polska regeringen hyst avgörande betänkligheter mot ett dylikt förfaringssätt, och föredragit att ett blivande avtal komme att omfatta icke allenast bestämmelser om förlikningsförfarande utan även om skiljedomsförfarande i tvister. En sådan anordning har icke varit ägnad att från svensk sida möta några principiella invändningar. Till förebyggande av möjliga framtida meningsskiljaktigheter har dock synts önskvärt, att ett blivande förliknings- och skiljedomsavtal kompletterades med en särskild överenskommelse därom att, i händelse Polen framdeles skulle komma att ratificera den s. k. fakultativa klausulen i art. 36 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen, sagda domstol i stället för en enligt avtalet upprättad särskild skiljedomsstol skall vara behörig i fråga om alla i nämnda klausul avsedda tvister.»

Jag anhåller nu att få redogöra för de viktigare bestämmelserna i förevarande traktat.

Som allmän grundsats gäller att alla tvister, vilka ej inom skälig tid kunnat lösas genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, skola i första hand hänskjutas till förlikningsförfarande. Härifrån göres undantag beträffande tvister, för vilkas reglering särskilt förfaringssätt stadgats genom annan mellan parterna ingången överenskommelse eller i fråga om vilka parterna enats att omedelbart tillgripa skiljedomsförfarande (art. 1).

Om förlikningsförfarandet misslyckas, skall i överensstämmelse med traktatens artikel 2 tvisten avgöras genom skiljedom. Därvid skola *rättstvister* hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen *eller*, på framställning av endera parten, till en enligt traktaten för varje särskilt fall tillsatt skiljedomsstol. *Övriga* tvister skola obligatoriskt avgöras av en sådan skiljedomsstol. Från tillämpningen av de i art. 2 givna föreskrifterna för skiljedomsförfarandet äro

emellertid undantagna frågor, som enligt internationell rätt falla under endera statens uteslutande behörighet, en reservation som ansluter sig till motsvarande bestämmelse i art. 15 av akten för Nationernas förbund.

Vid tvist, som enligt endera statens inre lagstiftning skall handläggas av domstol, kan enligt art. 3 vederbörande stat motsätta sig att tvisten hänskjutes till förliknings- eller skiljedomsförfarande, innan slutligt utslag avkunnats av därtill behörig juridisk myndighet. För att förebygga, att frågan under en obestämd tidrymd lämnas öppen i avbidan på exekution av utslaget, har stadgats att framställning om förlikningsförfarande skall väckas senast ett år efter det slutliga utslaget. Motsvarande föreskrifter finnas intagna i flertalet av Sverige på den senare tiden ingångna förlikningsavtal.

I artiklarna 4—13 återfinnas bestämmelser rörande förlikningsförfarandet, vilka i huvudsak överensstämmer med vad som gäller enligt de av Sverige tidigare ingångna förlikningsavtalen. En ständig förlikningsnämnd skall sålunda tillsättas inom sex månader efter det att ratifikationerna till traktaten utväxlats. Nämnden träder i verksamhet på därom av ena parten till ordföranden riktad framställning. Den skall inom sex månader sedan tvisten dit hänskjutits framlägga ett betänkande, som bör innehålla förslag till tvistens lösning, därest omständigheterna därtill giva anledning. Parterna äga därefter att inom en av nämnden föreskriven tid, dock högst tre månader, uttala sig om nämndens förslag.

Beträffande tillsättandet av förlikningsnämnden, som på sedvanligt sätt består av fem medlemmar, torde böra framhållas att vardera parten skall utse en medlem och parterna gemensamt välja de tre återstående; ordföranden utses av de fördragsslutande parterna i förening bland de gemensamt valda medlemmarna. Om val av de medlemmar, vilka skola utses gemensamt, eller av ordförande, ej ägt rum inom sex månader från ratifikationsutväxlingen, kan valet hänskjutas till schweiziska förbundsrådets president. I detta sammanhang må erinras om, att enligt såväl förlikningskonventionerna med de nordiska länderna som skiljedoms- och förlikningskonventionen med Tyskland förlikningsnämnderna tillsättas på sådant sätt, att vardera parten utser två medlemmar samt parterna gemensamt välja den femte medlemmen, vilken fungerar som ordförande. De från svensk sida i förhållande till Polen biträdda reglerna för förlikningsnämndens tillsättande hava emellertid förut kommit till tillämpning i förlikningstraktaten mellan Sverige och Schweiz av den 2 juni 1924. Motsvarande regler återfinnas för övrigt i flertalet under senaste tiden ingångna förlikningsavtal andra stater emellan.

Angående omröstningen inom nämnden stadgas i art. 10, att beslut fattas med enkel majoritet med utslagsröst för ordföranden, dock att beslut berörande själva tvistens föremål (le fond du différend) kan fattas endast om samtliga medlemmar äro närvarande. De med de nordiska länderna och Tyskland ingångna avtalen liksom även förlikningstraktaten med Schweiz föreskriva i detta hänseende, att nämnden är beslutsmässig om samtliga medlemmar erhållit vederbörlig kallelse och ordföranden jämte minst två andra medlemmar äro närvarande.

Skiljedomsförfarandet regleras närmare i art. 14—16 av traktaten.

I de fall, då tvist skall avgöras av en särskild skiljedomstol, tillsättes denna enligt fri överenskommelse mellan parterna. Skulle sådan överenskommelse ej föreligga inom en tid av tre månader efter det att endera parten framställt yrkande om skiljedom, tillämpas ett förfarande i huvudsaklig överensstämmelse med det som angives i art. 45 av Haagkonventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister. Vardera parten utser två skiljedomare, av vilka den ene, som ej får vara det egna landets medborgare, väljes från förteckningen över medlemmar av den permanenta skiljedomstolen i Haag. De sålunda tillsatta skiljedomarna utse gemensamt domstolens ordförande. I händelse ledamöterna av skiljedomstolen skulle stanna i delat röstetal hänskjutes ordförandevallet, i saknad av annan överenskommelse mellan parterna, till schweiziska förbundsrådets president (art. 14).

Då skiljedomsförfarande kommer till användning skola parterna — vare sig tvisten hänskjutes till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till en enligt traktaten tillsatt skiljedomstol — avsluta ett särskilt skiljeavtal, som anger tvistens föremål, de föreskrifter rörande skiljedomsproceduren, vartill anledning må föreligga, samt eventuella övriga villkor. Med förbehåll för de särskilda bestämmelser av avvikande innehåll, som må hava träffats i skiljeavtalet, skola parterna i allt som rör skiljedomsproceduren rätta sig efter de därom givna reglerna i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen respektive i Haagkonventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister (art. 15). Parterna skola efter tro och heder ställa sig skiljedomen till efterrättelse (art. 16).

Enligt art. 22 skall traktaten träda i kraft 30 dagar efter ratifikationernas utväxling och gälla för en tid av tre år samt därefter för ytterligare perioder av tre år, om den ej uppsagts inom sex månader före utgången av den löpande treårsperioden.

Av de här ovan angivna grundläggande principerna för den med Polen undertecknade förliknings- och skiljedomsraktaten framgår, att densamma avser att anvisa medel för en fredlig reglering av alla tvister av mellanfolklig art, vilka må uppkomma de två länderna emellan.

En jämförelse med det av Sverige tidigare ingångna avtalet av kombinerad typ, nämligen skiljedoms- och förlikningskonventionen med Tyskland, är ägnad att framhäva några för den nu avhandlade traktaten karaktäristiska drag. Enligt konventionen med Tyskland kommer förlikningsförfarande till användning endast subsidiärt i de fall, då föreskrifterna om skiljedom ej äro tillämpliga; vartdera förfarandet har principiellt sitt avgränsade område. I den med Polen undertecknade traktaten återigen är regeln den, att förlikning skall föregå skiljedom, och båda förfaringssätten alltså successivt ingå i systemet för fredlig lösning av tvister. I det sätt, varpå området för det obligatoriska skiljedomsförfarandet angivits, ligger en annan olikhet de bägge avtalen emellan. Den svensk-tyska konventionen stadgar i detta hänseende att skiljedom ej skall tillämpas, därest part gör gällande att tvisten avser en fråga som berör dess oavhängighet, territoriella integritet eller andra högsta livsintres-

sen, och motparten finner påståendet riktigt. Vid skilda meningar mellan parterna, skall den i konventionen förutsedda skiljedomstolen avgöra, huruvida en fråga är av denna natur. I traktaten med Polen har däremot endast den begränsningen skett, att traktatens bestämmelser rörande skiljedomsförfarande ej äro tillämpliga å tvister, vilka enligt internationell rätt höra under endera statens uteslutande behörighet. För den händelse olika meningar skulle göra sig gällande, huruvida en fråga skall anses höra under endera statens uteslutande behörighet, erbjuder art. 21 i traktaten en lösning, i det att däri stadgas att varje meningsskiljaktighet rörande traktatens tolkning skall hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Med den utformning traktaten erhållit, torde den få anses stå i god överensstämmelse med den vidgade uppfattning av förliknings- och skiljedomsidéns tillämplighetsområde, som avspeglar sig i ett antal under senaste tiden ingångna avtal mellan andra stater. I det svenska systemet av hithörande avtal betecknar denna traktat en naturligt given och följdriktig utveckling av de principer, som varit bestämmande för tidigare ingångna överenskommelser om förlikning och skiljedom.

Under åberopande av vad nu anförts, får jag därför hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande förliknings- och skiljedomstraktat med Polen jämte tillhörande protokoll.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:
Richard Thyberg.

(Översättning.)

**Traité de conciliation et d'arbitrage
entre la Suède et la Pologne.**

Sa Majesté le Roi de Suède et le Président de la République de Pologne, animés du désir de développer les relations amicales qui unissent les deux pays,

décidés à donner, dans leurs rapports réciproques, une large application aux principes dont s'inspire la Société des Nations,

ont résolu de conclure un Traité de conciliation et d'arbitrage et ont nommé à cet effet leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Monsieur Bo Östen Undén, Son Ministre des Affaires Etrangères;

Le Président de la République de Pologne:

Monsieur Alfred Wysocki, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République à Stockholm, et Monsieur Juljan Makowski, Docteur en droit, Chef de Division au Ministère des Affaires Etrangères;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1er.

Les Parties contractantes s'engagent à soumettre à une procédure de conciliation tous les différends survenus entre elles qui n'auraient pu être réglés par les procédés diplomatiques ordinaires dans un délai raisonnable et pour la solution desquels aucune procédure spéciale n'aurait été prévue par d'autres accords entre les Parties.

**Förliknings- och skiljedomstraktat
mellan Sverige och Polen.**

Hans Maj:t Konungen av Sverige och Polska Republikens President, vilka äro besjälade av önskan att utveckla de vänskapliga förbindelser, som förena de båda länderna,

och vilka äro beslutna att i förhållandet de två länderna emellan giva en vidsträckt tillämpning åt de principer, som ligga till grund för Nationernas förbunds verksamhet,

hava överenskommit att avsluta en förliknings- och skiljedomstraktat och hava i detta syfte till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Minister för Utrikes Ärendena Bo Östen Undén;

Polska Republikens President:

Republikens Envoyé extraordinair och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Alfred Wysocki, och Avdelningschefen i polska utrikesministeriet, Juris doktor Juljan Makowski;

vilka efter att hava delgivit varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till förlikningsförfarande hänskjuta alla mellan dem uppkomna tvister, som icke inom skälig tid kunnat lösas genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, och för vilkas biläggande särskilt förfarande ej stadgats i andra avtal parterna emellan.

Toutefois les Parties contractantes pourront convenir qu'un différend soit soumis directement à la Cour permanente de Justice internationale ou à une procédure d'arbitrage.

Article 2.

Au cas où la procédure de conciliation prévue par le présent Traité n'aboutirait pas, le différend sera réglé de la manière suivante.

S'il s'agit d'une question au sujet de laquelle les Parties se contesteraient réciproquement un droit, elle sera portée devant la Cour permanente de Justice internationale ou, si l'une des Parties le demande, soumise à la procédure d'arbitrage prévue ci-après. Il est entendu que les différends susceptibles d'être soumis à la Cour permanente de Justice internationale comprennent notamment ceux mentionnés à l'article 13, alinéa 2, du Pacte de la Société des Nations.

Toute question qui n'aurait pu être réglée par voie de conciliation et qui n'aurait pas été portée devant la Cour permanente de Justice internationale sera soumise à l'arbitrage, conformément aux dispositions de ce Traité.

Les dispositions visées au présent article ne s'appliquent pas aux questions que le droit international laisse à la compétence exclusive de l'une ou de l'autre des Parties.

Article 3.

S'il s'agit d'un différend qui, selon la législation interne de l'une des Parties, relève de la compétence des tribunaux, y compris les tribunaux administratifs, cette Partie pourra s'opposer à ce qu'il soit soumis à une procédure de conciliation ou d'arbitrage, avant qu'un jugement définitif ait été rendu par l'autorité judiciaire compétente.

La demande de conciliation devra, dans ce cas, être formée une année au plus tard à compter du jugement définitif.

Article 4.

La Commission permanente de conciliation se compose de cinq membres.

Det är likväl de fördragsslutande parterna obetaget att träffa överenskommelse om tvists hänskjutande direkt till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till skiljedomsförfarande.

Artikel 2.

Därest det i denna traktat angivna förlikningsförfarandet icke skulle leda till en lösning, skall tvisten avgöras på följande sätt:

Om det gäller en fråga beträffande vilken parterna bestrida varandra en rätt, skall denna fråga hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen eller, på därom av endera parten framställd begäran, underkastas här nedan angivna skiljedomsförfarande. Parterna äro ense om att de tvister, vilka äro ägnade att underställas den fasta mellanfolkliga domstolen, särskilt utgöras av sådana som omnämnas i art. 13, andra stycket, av akten för Nationernas förbund.

Varje fråga, som ej kunnat avgöras genom förlikning och ej hänskjutits till den fasta mellanfolkliga domstolen, skall underkastas skiljedom i enlighet med bestämmelserna i denna traktat.

I denna artikel givna föreskrifter äro ej tillämpliga å sådana frågor, som enligt internationell rätt falla under endera partens uteslutande behörighet.

Artikel 3.

När fråga är om tvist, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av domstol, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstol, kan vederbörande part motsätta sig att den göres till föremål för förliknings- eller skiljedomsförfarande, innan slutligt utslag avkunnats av vederbörande judiciella myndighet.

Framställning om förlikningsförfarande bör i så fall väckas senast ett år efter det slutliga utslaget.

Artikel 4.

Den ständiga förlikningsnämnden skall bestå av fem medlemmar.

Les Parties contractantes nomment chacune un membre à leur gré et désignent les trois autres d'un commun accord. Ces trois membres ne doivent ni être des ressortissants des Etats contractants, ni avoir leur domicile sur leur territoire ou se trouver à leur service.

Le Président de la Commission est nommé d'un commun accord, parmi les membres désignés en commun.

La Commission sera constituée dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications du présent Traité.

Si la nomination des membres à désigner en commun ou du Président n'intervient pas dans les six mois à compter de l'échange des ratifications ou, en cas de retraite ou de décès, dans les deux mois à compter de la vacance du siège, le Président de la Confédération Suisse à la demande de l'une des Parties sera, à défaut d'autre entente, prié de procéder aux désignations nécessaires.

Article 5.

Les membres de la Commission sont nommés pour trois ans. Sauf accord contraire entre les Parties contractantes, ils ne pourront être révoqués pendant la durée de leur mandat. En cas de décès, d'empêchement ou de retraite d'un membre, il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat.

Si le mandat d'un membre désigné d'un commun accord expire sans qu'aucune des Parties s'oppose à son renouvellement, il est censé renouvelé pour une nouvelle période de trois ans. De même, si, à l'expiration du mandat d'un membre désigné par l'une des Parties, il n'a pas été pourvu à son remplacement, son mandat sera renouvelé pour trois ans.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours, continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à clôture de la procédure.

De fördragsslutande parterna utse vardera en medlem efter fritt val och välja gemensamt de tre övriga. Dessa tre medlemmar må ej vara medborgare i någon av de fördragsslutande staterna, ej heller hava sin hemvist inom deras område eller stå i deras tjänst.

Nämndens ordförande utses av parterna i förening bland de gemensamt valda medlemmarna.

Nämnden skall tillsättas inom sex månader efter utväxlingen av ratifikationerna till denna traktat.

Därest val av de medlemmar som skola utses gemensamt, eller av ordförande, icke ägt rum inom sex månader efter ratifikationernas utväxling eller, i händelse av medlems avgång eller dödsfall, inom två månader efter det ledigheten uppkommit, skall i saknad av annan överenskommelse schweiziska förbundsrådets president på därom av endera parten framställd begäran ombedjas verkställa erforderliga val.

Artikel 5.

Nämndens medlemmar utses för en tid av tre år. Deras uppdrag kan ej återkallas under mandattiden, såvida ej de fördragsslutande parterna annorlunda överenskomma. I händelse medlem dör, bliver förhindrad att utöva sin befattning eller avgår, skall för återstoden av mandattiden en annan utses i hans ställe.

Om för en gemensamt vald medlem mandattiden utgår utan att någondera av parterna framställer invändning mot mandatets förnyande, skall detta anses förnyat för en ytterligare period av tre år. På samma sätt skall, därest vid utgången av mandattiden för en av endera parten utsedd medlem, åtgärd ej vidtagits för hans ersättande med annan, hans mandat vara förnyat för en tid av tre år.

Medlem, vars mandat utgår under pågående förfarande, skall fortsätta att deltaga i tvistens handläggning till dess förfarandet avslutats.

Article 6.

Dans les quinze jours qui suivent la notification d'une demande de conciliation à la Commission permanente, chacune des Parties pourra remplacer le membre librement désigné par Elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière qui fait l'objet du différend.

La Partie qui entendra user de ce droit en avertira immédiatement la Partie adverse; dans ce cas, celle-ci pourra user du même droit dans un délai de quinze jours à compter de la notification qu'elle a reçue.

Article 7.

La Commission permanente de conciliation aura pour tâche de faciliter la solution du différend en éclaircissant, par un examen impartial et consciencieux, les questions de fait et en formulant des propositions en vue du règlement du litige, conformément aux dispositions de l'article 12 du présent Traité.

La Commission sera saisie sur requête adressée à son Président par l'une des Parties contractantes. Notification de cette requête sera faite, en même temps, à la Partie adverse par la Partie qui demandera l'ouverture de la procédure de conciliation.

Article 8.

La Commission permanente de conciliation se réunira, sauf accord contraire, au lieu désigné par son Président.

Article 9.

La procédure devant la Commission permanente de conciliation sera contradictoire.

La Commission réglera elle-même la procédure en tenant compte, sauf décision contraire prise à l'unanimité, des dispositions contenues au titre III de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Artikel 6.

Inom loppet av två veckor efter erhållet meddelande om en till den ständiga förlikningsnämnden framställd begäran om förlikning må envar av parterna ersätta den från dess sida fritt valda medlemmen med en person, som i den fråga tvisten gäller äger särskild sakkunskap.

Part, som har för avsikt att begagna sig av denna rätt, skall därom genast underrätta motparten; i dylikt fall äger denna att inom två veckor efter mottagandet av sådan underrättelse begagna sig av samma rättighet.

Artikel 7.

Den ständiga förlikningsnämnden har till uppgift att underlätta lösningen av uppkommen tvist genom en opartisk och samvetsgrann undersökning till sakfrågans klarläggande och genom framställande av förslag till tvistens biläggande i överensstämmelse med föreskrifterna i art. 12 av denna traktat.

Tvist anhängiggöres vid nämnden genom ansökan, som av endera parten tillställes nämndens ordförande. Meddelande om sådan ansökan skall av den part, som begär upptagande av förlikningsförfarande, samtidigt avlätas till motparten.

Artikel 8.

Den ständiga förlikningsnämnden skall, där annan överenskommelse ej träffas, sammanträda å plats, som bestämmas av ordföranden.

Artikel 9.

Förfarandet inför nämnden skall vara kontradiktoriskt.

Nämnden skall själv fastställa reglerna för förfarandet, dock under iakttagande, med mindre den genom enhälligt beslut annorlunda bestämmer, av föreskrifterna i avdelning III i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Les délibérations de la Commission auront lieu à huis clos, à moins que la Commission, d'accord avec les Parties, n'en décide autrement.

Article 10.

Sauf dispositions contraires du présent Traité, les décisions de la Commission permanente de conciliation seront prises à la majorité des voix. Chaque membre, y compris le Président, disposera d'une voix.

Si tous les membres ne sont pas présents, la voix du Président sera décisive en cas de partage. La Commission ne pourra prendre des décisions portant sur le fond du différend que si tous les membres sont présents.

Article 11.

Les Parties contractantes fourniront à la Commission permanente de conciliation toutes les informations utiles et lui faciliteront à tous égards et dans toute la mesure du possible, l'accomplissement de sa tâche.

Article 12.

La Commission permanente de conciliation présentera son rapport dans les six mois à compter du jour où elle aura été saisie du différend, à moins que les Parties contractantes ne décident, d'un commun accord, de proroger ou d'abréger ce délai.

Le rapport comportera, s'il y a lieu, un projet de règlement du différend.

L'avis motivé des membres restés en minorité sera consigné dans le rapport.

Un exemplaire du rapport, signé par le Président, sera remis à chacune des Parties.

Le rapport de la Commission n'aura, ni en ce qui concerne l'exposé des faits, ni en ce qui concerne les considérations juridiques, le caractère d'une sentence arbitrale.

Article 13.

La Commission permanente de conciliation fixera le délai dans lequel

Nämndens förhandlingar skola äga rum inför slutna dörrar, såvida ej nämnden med parternas samtycke anorlunda beslutar.

Artikel 10.

Med förbehåll för avvikande stadganden i denna traktat skall den ständiga förlikningsnämnden fatta sina beslut med enkel röstövertikt. Varje medlem, ordföranden däri inberäknad, skall äga en röst.

Om samtliga medlemmar ej äro närvarande, skall ordföranden vid lika röstetal äga utslagsröst. Nämnden skall ej äga att fatta beslut berörande själva tvistens föremål annat än i närvaro av samtliga medlemmar.

Artikel 11.

De fördragsslutande parterna skola tillhandahålla den ständiga förlikningsnämnden alla erforderliga upplysningar och i varje hänseende samt i all den utsträckning som är möjlig underlätta fullgörandet av dess uppdrag.

Artikel 12.

Den ständiga förlikningsnämnden skall avgiva sitt betänkande inom sex månader räknat från den dag tvisten hänskjutits till nämnden, med mindre de fördragsslutande parterna gemensamt besluta förlänga eller förkorta denna frist.

Betänkandet skall, om anledning därtill finnes, innehålla förslag till tvistens lösning.

Avvikande mening inom nämnden skall jämte motivering angivas i betänkandet.

Ett av ordföranden undertecknat exemplar av betänkandet skall överlämnas till vardera parten.

Nämndens betänkande skall varken i fråga om framställningen av fakta eller beträffande den rättsliga argumenteringen äga karaktären av skiljedomslutslag.

Artikel 13.

Den ständiga förlikningsnämnden skall fastställa den frist, inom vilken

les Parties auront à se prononcer à l'égard de ses propositions. Ce délai n'excédera pas toutefois la durée de trois mois.

Article 14.

Lorsque, en vertu des dispositions des articles premier et second du présent Traité, un différend sera soumis à l'arbitrage, le Tribunal arbitral sera établi par l'accord des Parties.

A défaut de constitution du Tribunal par l'accord des Parties, dans un délai de trois mois, à compter du jour où l'une des Parties aura adressé à l'autre la demande d'arbitrage, il sera procédé de la manière suivante.

Chaque Partie nommera deux arbitres, dont l'un devra être pris sur la liste des membres de la Cour permanente d'Arbitrage de La Haye et choisi à l'exclusion de ses propres nationaux. Les arbitres ainsi désignés choisiront ensemble le Président du Tribunal. En cas de partage des voix, le Président de la Confédération Suisse à la demande de l'une des Parties sera, à défaut d'autre entente, prié de procéder à la désignation.

Article 15.

Lorsqu' il y aura lieu à un arbitrage entre Elles ou à une procédure devant la Cour permanente de Justice internationale, les Parties contractantes s'engagent à conclure, dans un délai de trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura adressé à l'autre la demande d'arbitrage, un compromis spécial, déterminant nettement l'objet du différend, les modalités de la procédure s'il y a lieu, ainsi que toutes autres conditions arrêtées entre Elles.

A défaut de clauses compromissaires contraires, Elles se conformeront pour tout ce qui concerne la procédure arbitrale aux dispositions établies par la Convention signée à La Haye le 18 octobre 1907 pour le règlement des conflits internationaux, respectivement à celles stipulées dans le Statut de la

parterna äga att uttala sig om dess förslag. Denna frist skall dock icke överstiga en tidrymd av tre månader.

Artikel 14.

Då tvist hänskjutes till skiljedom i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 1 och 2 av denna traktat, skall skiljedomstolen tillsättas efter överenskommelse parterna emellan.

Om skiljedomstolen ej blivit tillsatt genom överenskommelse mellan parterna inom en tid av tre månader, räknat från den dag då endera parten till den andra riktat framställning om skiljedom, skall följande förfarande iakttagas:

Vardera parten utser två skiljedomare, av vilka den ene, som icke får vara det egna landets medborgare, väljes från förteckningen över medlemmar av den permanenta skiljedomstolen i Haag. De sålunda utsedda skiljedomarna välja gemensamt skiljedomstolens ordförande. I händelse av delat röstetal skall, i saknad av annan överenskommelse, schweiziska förbundsrådets president på därom av endera parten framställd begäran ombedjas utse ordförande.

Artikel 15.

De fördragslutande parterna förbinda sig att vid skiljedomsförfarande eller vid förfarande inför den fasta mellanfolkliga domstolen inom en tid av tre månader, räknat från den dag då endera parten till den andra riktat framställning om skiljedom, avsluta ett särskilt skiljeavtal, som klart anger tvistens föremål och, då anledning därtill finnes, sättet för förfarandet, ävensom alla de övriga villkor, varom överenskommelse må hava träffats dem emellan.

I saknad av andra bestämmelser i skiljeavtalet, skola parterna i allt vad som rör skiljedomsförfarandet ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i den i Haag den 18 oktober 1907 undertecknade konventionen för avgörande på fredlig väg av internationella tvister, respektive föreskrifterna i

Cour permanente de Justice internationale.

stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen.

Article 16.

La sentence arbitrale est obligatoire et doit être exécutée de bonne foi par les Parties.

Si, toutefois, la sentence établissait qu'une décision d'une instance judiciaire ou de toute autre autorité relevant des Parties contractantes se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec une règle du droit international, et si le droit interne de cette Partie ne permettait d'effacer ou de n'effacer qu'imparfaitement par voie administrative les conséquences de la décision dont il s'agit, il sera accordé à la Partie lésée une satisfaction équitable d'un autre ordre.

Article 17.

Pendant la durée effective de la procédure de conciliation ou d'arbitrage, les membres de la Commission permanente de conciliation désignés en commun et du Tribunal arbitral reçoivent une indemnité dont le montant sera arrêté entre les Parties contractantes.

Chaque Partie supportera ses propres frais et une part égale des frais de la Commission et du Tribunal, y compris les indemnités prévues à l'alinéa premier.

Article 18.

Durant le cours de la procédure de conciliation ou de la procédure arbitrale, les Parties contractantes s'abstiendront de toute mesure pouvant avoir une répercussion préjudiciable sur l'acceptation des propositions de la Commission permanente de conciliation ou sur l'exécution de la sentence arbitrale.

Article 19.

En cas de contestation sur le sens ou la portée de la sentence arbitrale, il appartient au Tribunal qui l'a rendue de l'interpréter à la demande de l'une des Parties.

Artikel 16.

Skiljedomen är bindande och skall av parterna efter tro och heder bringas i verkställighet.

Om emellertid av skiljedom framgår, att ett beslut av domstol eller vilken som helst annan myndighet i ena staten helt eller delvis står i strid med en folkrättslig regel, och kunna enligt denna stats inre lagstiftning följerna av beslutet eller åtgärden icke helt eller delvis undanröjas genom administrativa åtgärder, så skall den förfördelade parten tillerkännas lämplig gottgörelse på annat sätt.

Artikel 17.

Under pågående förliknings- eller skiljedomsförfarande skola de gemensamt valda medlemmarna i den ständiga förlikningsnämnden, respektive medlemmarna av skiljedomstolen, er hålla en ersättning, vars belopp fastställs genom överenskommelse de fördragsslutande parterna emellan.

Vardera parten skall vidkännas sina egna kostnader samt hälften av kostnaderna för nämnden respektive domstolen, däri inbegripet i första stycket angiven ersättning.

Artikel 18.

Under förliknings- eller skiljedomsförfarandet skola de fördragsslutande parterna avhålla sig från varje åtgärd, som kunde ogynnsamt återverka på antagandet av den ständiga förlikningsnämndens förslag eller på skiljedomens verkställande.

Artikel 19.

Vid meningsskiljaktighet rörande skiljedomens innebörd eller räckvidd skall det ankomma på den skiljedomstol, som avkunnat utslaget, att på därom av endera parten framställd begäran tolka detsamma.

Article 20.

Si le présent Traité ou d'autres conventions existant entre les Parties contractantes ne contiennent aucune disposition concernant des délais ou d'autres modalités de la procédure de conciliation ou d'arbitrage, la Commission permanente de conciliation ou respectivement le Tribunal arbitral sont autorisés à y suppléer de plein droit.

Article 21.

Tout différend relatif à l'interprétation du présent Traité ou d'un compromis conclu par les Parties contractantes en vertu des dispositions du présent Traité, sera soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

Article 22.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag et par le Président de la République de Pologne avec l'assentiment du Parlement Polonais. L'échange des ratifications aura lieu à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

Le Traité entrera en vigueur le trentième jour après l'échange des ratifications et aura une durée de trois années. S'il n'est pas dénoncé six mois avant l'expiration de ce délai, il demeurera en vigueur pendant une nouvelle période de trois années, et ainsi de suite.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Fait à Stockholm, en double exemplaire, le 3 novembre mil neuf cent vingt cinq.

ÖSTEN UNDÉN.
(L. S.)

ALFRED WYSOCKI.
(L. S.)

Dr. J. MAKOWSKI.
(L. S.)

Artikel 20.

Finnes icke i denna traktat eller andra mellan de fördragsslutande parterna bestående överenskommelser bestämmelse om tidsfrister eller andra särskilda regler att iakttaga vid förliknings- eller skiljedomsförfarandet, skall den ständiga förlikningsnämnden respektive skiljedomstolen äga att själv fatta beslut därom.

Artikel 21.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen av denna traktat eller av ett i enlighet med bestämmelserna i denna traktat ingånget skiljeavtal skall hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 22.

Denna traktat skall ratificeras, av Hans Maj:t Konungen av Sverige med svenska riksdagens samtycke och av Polska Republikens President med godkännande av det polska parlamentet. Utväxlingen av ratifikationerna skall äga rum i Warschau, så snart ske kan.

Traktaten träder i kraft å trettionde dagen efter ratifikationernas utväxling och skall äga en giltighetstid av tre år. Därest den icke sex månader före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla under en ytterligare period av tre år och så vidare allt framgent.

Till bekräftelse härav hava de fullmäktige undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 3 november 1925.

Protocole de Signature.

Au moment de procéder à la signature du Traité de conciliation et d'arbitrage en date de ce jour, les

Protokoll vid undertecknandet.

Vid undertecknandet av förliknings- och skiljedomsraktaten av denna dag överenskomma de fördragsslutande

Parties contractantes conviennent que dans le cas où la Pologne ratifierait plus tard la clause facultative à l'article 36 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale, la dite Cour, au lieu du Tribunal prévu dans le Traité, sera par la suite compétente en ce qui concerne tous les litiges auxquels la clause susvisée se rapporte.

Il est bien entendu toutefois que cette obligation sera sujette aux mêmes réserves et aura la même durée que l'adhésion du Gouvernement Polonais à la clause facultative en question.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole.

Fait à Stockholm, en double exemplaire, le 3 novembre mil neuf cent vingt cinq.

ÖSTEN UNDÉN.

ALFRED WYSOCKI.

Dr. J. MAKOWSKI.

parterna att, för den händelse Polen framdeles skulle ratificera den fakultativa klausulen i art. 36 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen, nämnda domstol i stället för den i traktaten förutsedda skiljedomstolen skall vara behörig i fråga om alla sådana tvister, vilka åsyftas i sagda klausul.

Det är likväl underförstått, att denna förpliktelse skall vara underkastad samma förbehåll och äga samma varaktighet som Polska Regeringens anslutning till den fakultativa klausulen i fråga.

Till bekräftelse härav hava de fullmäktige undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 3 november 1925.